

GLADIRIS

64

ČZS — ZÁKLADNÍ SPECIALIZOVANÁ ORGANIZACE
PĚSTITELŮ MEČÍKŮ A KOSATCŮ V NOVÉM JIČÍNĚ

GLADIRIS

ROČNÍK XVII

ČÍSLO 64

LEDEN 1986

Neprodejné, zdarma

*pro vlastní potřebu svých členů vydává základní specializovaná
organizace pěstitelů mečíků a kosatců ČZS
se sídlem v Novém Jičíně.*

Řídí redakční rada ve složení

*Miroslav Benda, Josef Heroudek, Alois Klipec,
Ing. Břetislav Mičulka, Vlastimil Novák, Stanislav Procházka,
RNDr. Leonard Rýznar, Josef Slaviček*

Povoleno ONV v Novém Jičíně č. 403/16 — 391/82.

*Vytiskly Východočeské tiskárny, n. p., provoz 20,
Hradec Králové*

OBSAH

	strana
Výroční členská schůze	2
Co nás čeká	2
Z kroniky naší historie	4
Využití Agroperlitu	6
Naše účast na Floře Olomouc '85	7
Příprava půdy pro výsadbu velkokvětých kosatců	8
Mečíky pro Magdeburk	9

VÝROČNÍ ČLENSKÁ SCHŮZE

Výbor naší zájmové specializované organizace rozhodl, že výroční členská schůze se bude konat ve dnech 22. a 23. února 1986 v Olomouci v restauraci PANORAMA.

V sobotu dne 22. února bude zahájení ve 13 hodin. Program odpoledne: Burza hlíz a brutů, přednáška, promítání diapositivů, kulturní program spojený s tombolou.

Vlastní výroční členská schůze začíná v neděli 23. února 1986 v 8.00 hodin.

ZSO vyhlašuje soutěž o nejhezčí suvenýr tomboly.

Způsob dopravy do Olomouce:

Od Prahy a Litovle za první světelnou křižovatkou 300 metrů na pravé straně restaurace „Panorama“.

Od Ostravy a Přerova — dvouproudová vozovka směr Praha — nový most u Hotelového domu a asi 600 metrů je restaurace „Panorama“ na levé straně.

Od Prostějova a Brna — střed města, u Hotelového domu na směr Svitavy — Praha a asi 600 metrů přes nový most k restauraci „Panorama“ na levé straně.

Závazné přihlášky na nocleh adresujte na př. Miroslava Nováka, Vojanova 18, Olomouc, nejpozději do 5. února 1986.

Výborová schůze naší ZSO se koná dne 22. února 1986 od 10 hodin v restauraci „Panorama“ v Olomouci.

Co nás čeká

Benda Miroslav

Bližší se dvacáté výročí založení naší zájmové specializované organizace. Z původního kroužku několika nadšenců a obdivovatelů krásy mečíků z Novojičinska a Vsetínska se rozšířila organizace až na celostátní působnost ze zemí českých i na Slovensko. Ohlédnutí za naší prací, našimi výsledky již udělali někteří zakládající členové na jiných místech a při jiných příležitostech. Chtěl bych se ve svém příspěvku alespoň trochu zabývat současným stavem a úkoly, ale hlavně pohledem do budoucna.

Jistěže prvořadým našim úkolem je propagátorská a vzdělávací činnost. Do této sféry patří hlavně pořádání výstav našich oblíbenců, organizování přednášek a v neposlední řadě předávání zkušeností, informací a jejich popularizace prostřednictvím našeho zpravodaje. Jistě bychom mohli říci, že to nebylo málo, co jsme pro propagaci naší záliby udělali, ale spokojení být nemůžeme. Vždyť podívejme se jen na složení naší členské základny. Přes devadesát procent našich členů jsou muži, a zkušení muži se značným životním přehledem. Průměrný věk členů je 55 let. Přitom v praxi vidíme, že o květiny se starají na zahrádkách většinou ženy. Kolik jich máme v naší organizaci? Ne-

zapomínáme na ně trochu? Myslím, že jejich podíl na naší činnosti by měl být větší. Mám za to, že tu jsme něco zameškali, co bude třeba brzy napravit. Ovšem ještě hůř to vypadá s mladými v našich řadách. Já vím, my si namlouváme, že v mladém věku nemají dívky a tím méně kluci o takovou zálibu zájem, že mají jiné starosti. Příznějme si však upřímně, byl někdo z nás za školními dětmi a povídal jim, či dokonce ukazoval, jak a co se s těmi našimi mečičky a kosatci dělá, aby byly zdravé a krásně kvetly? Je tu další oblast „neoráná“, kam bude třeba naše úsilí zaměřit.

Podívejme se dále na funkci a účel našeho zpravodaje. Zmínil jsem se již, že slouží k předávání zkušeností, a jejich popularizaci. Avšak on obsahuje také sem tam nějaké návrhy, kritiku a připomínky. Vzpomeňme ku příkladu jen na návrh př. ing. Mičulky na číselné kódování některých znaků a vlastností mečičků a návrh cenových relací při prodeji rhyzonů kosatců, nebo návrh př. RNDr. Rýznara na označování zvlnění, voskovitosti případně vůně mečičků a další.

Na tyto a některé další příspěvky ve zpravodaji je třeba reagovat, zaujímat k nim stanovisko a dovést je ke konečnému řešení, buď ve prospěch návrhu, nebo vysvětlit nemožnost jeho realizace. Samozřejmě, že konečné stanovisko a rozhodnutí k takovým otázkám a námětům by měl zaujímat výbor naší ZSO, a to buď po projednání a doporučení své odborné komise (šlechtitelské), nebo vlastním rozhodnutím. Nic podobného se zatím nestalo. Na takové problémy nebyl dosud při jednáních výboru čas, protože ten se schází jen čtyřikrát, maximálně pětkrát do roka. Tak pozvolna někteří dopisovatelé přestávají posílat příspěvky a připomínky, protože si jich nikdo nevšímá, nikdo na ně nereaguje. Takový přepych bychom si absolutně neměli dovolit. Tedy další úkony, které nás čekají.

Chci se však zmínit ještě o jednom našem dluhu, a to organizačním. Všichni víte, že výbor přikročil k rozdě-

lení našich členů do oblastních odborů v zájmu zvýšení aktivity a častějšího setkávání se členů, zvláště z českých zemí naší republiky. Tato snaha byla pochopena a realizována hlavně moravskými členy, dále z Královéhradecka a Plzeňska v Čechách a další skupiny — nic — ticho po pěšině, ačkoliv uplynuly již dva roky. Zatím nebyl proveden rozbor příčin, proč nebyly aktivizovány odborné skupiny na Českobudějovicku, ve středních Čechách, na Olomoucku a jižní Moravě. Dosavadní zkušenosti ukazují, že toto rozdělení bylo dobré řešení. Fakt je, že výsledky a aktivita se zlepšily i když s některými výkyvy. Avšak i to je přirozené. Závisí to na místních podmínkách a hlavně na lidech a jejich zápalu a lásce k naší zálibě.

Bude proto třeba zavést určitý řád a zásady do tohoto nového způsobu rozčlenění organizace, podnitit vzájemnou soutěživost v hlavních činnostech a stanovit zásady, jak nakládat s doženými výsledky práce těchto odborných skupin.

Řídit a vést celou naši organizaci, kdy členové jsou roztroušeni po celé republice, je a bude stále náročnější. Měli bychom všichni podle svých schopností a možností přispívat k tomu, aby dobré organizační zásady a principy byly základním východiskem a předpokladem, pro další a ještě větší úspěchy v naší významné činnosti. Bližící se výroční členská schůze bude vhodnou příležitostí vyjádřit se k těmto a dalším otázkám.

Výbor organizace a redakční rada přeje všem našim členům a jejich rodinným příslušníkům v novém roce hodně pestřitelých úspěchů při pevném zdraví a životním optimismu.

Z KRONIKY NAŠÍ HISTORIE

Vladimír Krumpoch

Dostal jsem za úkol zalistovat v naší kronice a podělit se s vámi o našich prvních krůčcích a úspěších. Protože není možno uvádět podrobnosti, zaměřil jsem se na závažnější akce. Nechme tedy mluvit kroniku:

V dubnu roku 1969 vychází první číslo našeho zpravodaje. Má název „NÁŠ MEČÍKÁŘ“. Obálka byla dvoubarevná, červenozeleňá na bílém podkladě. Formát velikosti 300×210 mm. Byl na ní velký lán mečíků a v popředí přes celou obálku velký červený květ. Měl 8 stran tištěných cyklostylem. Byl vydán v počtu 50 kusů. To proto, aby noví členové mohli dostat zpravodaj od prvního čísla. Byl tam mimo jiné zveřejněn přehled nejoblíbenějších mečíků roku. Výsledky ankety byly následující:

1. CHRISTINE	11. ROOT BEER
2. HAPPINES	12. MAJOLIKA
3. MEXICANA	13. KING DAVID
4. SUZAN MARGARET	14. PINK PROSPECTOR
5. QUEEN OF HEARTS	15. NĚGUS
6. SPITFIRE	16. FLORENCE
7. OSCAR	17. BLEEDING HEART
8. ARES	18. D'ARTAGNAN
9. ALLEGRO	19. ICICLE
10. ENCHANTRES	20. PRIMADONA

V roce 1970 v prvním březnovém čísle, které mělo již 12 stran, vyšel seznam 33 členů s jejich adresami. Pro zajímavost názvy příspěvků:

Do druhého roku „Našeho mečíkáře“	př. Hruška Jar.
Rozmnožování mečíků	př. Alinče
Naše soutěž	redakce
Sklizeň mečíků	př. Pitr
Moje zkušenosti	př. Antal
Jak obstarat nové druhy	př. Alinče
Návrh k přemýšlení	redakce
Burza	redakce

Víte, kolik výstav bylo pořádáno našimi členy, nebo na jejich podnět, i když jich bylo jen 33? Zde jsou: Dne 15.—17. srpna Ostrava - Zábřeh, Ostrava - Poruba, o týden později Vsetín, Zašová. Další týden Frýdek-Místek, Lipták.

V roce 1971 nás bylo již o 115 procent více, to je 71 členů. V tom roce jsme měli dvě velké akce ve Frenštátě pod Radhoštěm. První byla výstava mečíků a druhá sjezd našich členů. Výstava mečíků měla charakter celostátní výstavy. Konala se v aule střední průmyslové školy slaboproudé elektrotechniky. I když nebyla připravena do detailu, dopadla na výbornou. Již 4 dny před výstavou si vzali dovolenou př. Pitr, Krumpoch a z místních př. Staňa. Vypůjčili jsme si od osvětlové besedy skládací stolky, z Liptálu se dovezly všechny ostatní věci, jako samorostové vázy, skleněné, kameninové a květinové stolky, vodotrysk a jiné. Ze Zašové vázy z železných trubek. Byly odlišné medaile, které dostali pěstitelé vyhodnocení na prvních třech místech.

Hodnocení nebylo tak přísné jako v dnešní době. Brala se v úvahu délka květního klasu, celkový počet puků a počet rozkvetlých květů. Jako pomocná kritéria byl počet vybarvených poupat, tvar a uspořádání květního klasu a čistota barvy. Výsledky:

	klas cm	puků	z toho nakvetlých
1. APRICOT GLOW	82	23	12
2. LADY BONTIFUL	78	19	10
3. VARIER	78	19	8
JESTER	77	20	8
SNOW VELVET	69	21	12
JESTER	69	22	10
ROYAL QUEST	66	24	10
LA FRANCE	66	21	10
CHIQUITA	66	20	10
FOXTROT	64	20	10

Miniatury:

1. BABY BUTTERFLY	42	17	9
2. SEVEN UP	41	16	10
3. STATUETTE	36	15	8

Škoda, že se nedochovaly adresy vyhodnocených pěstitelů květů. Z pamětní knihy frenštátské organizace jsme vybrali toto hodnocení výstavy: Celostátní výstava mečíků ve Frenštátě pod Radhoštěm je důkazem velké péle, obětavosti a víry v krásu přírody, kterou naši zahrádkáři a ovocnáři předkládají našim občanům, aby si jí lépe a pozorněji všímali. Je to opravdu nádherná barev, tvarů, velikostí a výsledkem úžasné trpělivosti a smyslu pro zkrášlení života nás všech. Je to přehlídka nejlepších pěstitelských výsledků posledních několika let. Musíme být opravdu vděční našemu odboru mečíkářů, že zvolili půvabné město Frenštát p. Radh. k uspořádání této jedinečné sbírky a přehlídky. Přeji jim do další práce mnoho úspěchů a dobré pohody v práci s květy a také s lidmi — zvláště mladými. Jsou to a měly by být květy naší krásné vlasti a jeho nádherného koutu pod Beskydami.

14. srpna 1971 Kovanda — předseda ÚV ČOZS.

Byli jsme velmi spokojeni s podařeným dílem, vždyt jeden návštěvník z USA napsal do pamětní knihy, že málokterá výstava u nich doma, je tak estetiicky a pečlivě udělána jako naše.

Sjezdu našich členů, který se pořádal u příležitosti výstavy, se zúčastnilo 37 členů. Jednání zahájil př. Bajár Václav. Pak bylo vzájemné představování členů. Př. Pítr přednesl zprávu o dosavadní činnosti odboru a finančním hospodaření. Byl odsouhlasen členský příspěvek 20,— Kčs ročně. Pak se rozproudila čilá diskuse. Sjezd projednal a jednomyslně schválil předsedu odboru př. Pítra, který dosud výborně řídil odbor. Na závěr se př. Jindříšek, tehdy vedoucí závodu pro pěstování a množení mečíků v Heřmanově Městci podělil s námi o zkušenosti s pěstováním mečíků. Tolik jen část informací z kroniky našeho života.

Využití agroperlitu

Anna a Milan Bočkovi

Perlit znají stavbaři už druhé desetiletí pod označením expandovaný perlit — experlit, nebo netříděný perlit a slouží jako přísada do betonu a omítek k vytvoření pórovitosti, k zateplení a k odlehčení těchto hmot.

V zrnitosti 1 až 4 mm si pod názvem agroperlit nachází i cestu do zemědělství a zahradnictví. Využívají jej nejen velkopěstitelé, ale i zahrádkáři a milovníci květin, pro jeho dobré vlastnosti. Jedná se o surovinu, která se těží na středním Slovensku, a je to vlastně původem sopečné sklo. Zpracovává se hlavně drcením, tříděním a vysokými teplotami okolo 1000 stupňů C. Takto vysoké teploty působí to, že surovina několikanásobně zvětšuje svůj objem a stává se velice lehkou, kdy jeho objemová hmotnost se pohybuje okolo 200 kg na kubický metr.

Zpracováním agroperlitu do polotěžké až těžké půdy (jílnaté), půda se provzdušní, stává se méně slévací a zároveň granulky na sebe vážou živiny i vláhu a za teplého a suchého počasí je jen pozvolna pak uvolňují, takže půda tolik nevysychá. U těchto jílovitých půd má prvořadý význam vzdušnění, a tak i z části pórovitost omezuje šíření půdních patogenů. Pochopitelně, že dobré vlastnosti agroperlitu lze využívat u všech druhů půd, neboť granulky mají důležitou funkci vázání živin na sebe a zabraňování už zmíněného nadměrného vysychání.

Všechny tyto vlastnosti oceňují hlavně velkovýrobci, neboť se jim snižují náklady na zavlažování a současněji se dokonaleji využívají umělá hnojiva. Schopnost agroperlitu zadržovat vláhu využívají i drobní pěstitelé květin v bytech s ústředním topením. Jinak jemné granulky této hmoty napomáhají i rychlejšímu rozrůstání kořenů a při přesazování je chrání před poškozením. Výborně se osvědčil i při pěstování květin a zele-

niny pomocí hydroponie. Poměr, v jakém lze běžně agroperlit mísit s půdou, určuje její kvalita a druh pěstovaných rostlin. Pro pěstování květin v zahrádkách, pařeništích a sklenících se do půdy může přimístit až třetina agroperlitu. Čím je půda těžší, tím větší množství materiálu upotřebíme na zlehčení. Jeho dávky se zvyšují i při pěstování kořenové zeleniny nebo při pěstování sazenic.

Agroperlit již vyzkoušeli, a to s dobrými výsledky i někteří pěstitelé mečíků a kosatců z naší organizace. Tento aplikovali do půdy plošně těsně před výsadbou hlíz a brutu mečíků, nebo v těsném sousedství okolo hlíz. Při volené husté výsadbě brutu se jeví jako nejvhodnější a nejhospodárnější zpracovat tento do hloubky 10 cm až v trojnásobném množství než ve větší hloubce, to v poměru 30 % s půdou. U kosatců při zakládání nového výsadbového materiálu, zapravujeme alespoň pod každý jedinec kruhovitě tak, aby při rozrůstání nových oddenků v následující sezóně zasahoval široce pod kořenový věnec. Snad nejvhodnější se u kosatců bude osvědčovat jako zimní kryt při pěstování ve vyšších polohách a v oblastech, kde i v předjaří zálužné mrazíky ještě překvapí. Aby jemné granulky ale nebyly větrem v době ochrany odnášeny, poslouží další vrstva z drobných smrkových větévek a nezapomínáme ani na stříšku z polyetylenu. Jakmile nebezpečí mrazíků pomine, stačí větvičky sesbírat, granulky jemně měkkou stětkou odmeteme do okolí rhizomu a zapravíme je zároveň s mělkým prokypřením kolem rostlin.

Ve zmiňce o perlitu možno zařadit i to, že nyní se mezi zahrádkáři šíří zprávy o odpuzujících účincích proti hryzci, kdy mimo jiné o tomto vyšla i nejčerstvější kratičká zpráva v čl. v časopisu Zahrádkář č. 9, na straně 194. Ale co může v perlitu být za složku „s odpuzujícím účinkem“?

Stavební dělníci při manipulaci s tímto, velice dobře vědí, jak téměř neviditelné částice, vlastně odštěpky

létají vzduchem a nepříjemně až bolestivě tlačí v očích. Že by i na toto zvířátko „účinek“ byl stejný? Zatím se nenechme anašet lichotivými zprávami a počkejme na konkrétnější zprávy, i když vlastními zkouškami doma vlastně nic pokazit nemůžeme...

Agroperlit se prodává v prodejnách

stavebnin v papírových pytlicích po 8,5 litrech. Pro malospotřebitele je určeno balení ve čtyřkilových sáčcích po 5,50 Kčs za kus. V dohledné době se bude prodávat i v sáčcích s objemem 8 litrů. Malé balení prodávají Drogerie, obchod Drobným zbožím a Sempra.

Naše účast na Floře Olomouc '85

Miroslav Novák

V překrásném prostředí olomouckých parků v pavilónu A výstavnické organizace FLORA - OLOMOUC se podílela naše organizace GLADIRIS na kolektivní expozici ÚV ČZS při letní mezinárodní výstavě FLORA OLOMOUC ve dnech 15. — 25. srpna 1985. Naši členové p. Axman, Dočkal, Kadlec, Libich, ing. Prachař, Hrabovský, Rýpar, Slíva, Zatloukalová, a skoro celá skupina členů z Hranic na Moravě dodali na výstavu své nejlepší sorty květů, které v té době na zahrádkách kvetly a zajistili těž čtyřnásobnou obměnu květů. Celkem bylo dodáno na výstavu 1036 květů mečičků. Zajišťovali jsme květy i aranžmá na 15 m² plochy a přihlásili jsme naši expozici do soutěže o nejlepší expozici ČZS, dále o nejlepší výpěstky v oboru řezaných květů. V soutěži o nejlepší řezané květy získal novošlechtělec p. ing. Prachaře první cenu, p. Rýpar za Sochorovu sortu MIMINO druhou cenu a sorta FRIZZLED CORAL LACE získala třetí cenu. V soutěži o nejlepší expozici ČZS jsme získali 4. a 5. místo spolu s kaktusáři z Gottwaldova. Před námi byly jen Campa-nula Bruntál, Bonsai Brno a Dagla Praha. Za toto umístění nám byla ÚV ČZS přiznána odměna ve výši 1000 korun. Naše úsilí pro zdárnou reprezentaci bylo vysoce ceněno vedoucími funkcionáři ÚV ČZS. Také zástupci státních a politických orgánů kladně hodnotili naši expozici. Zvláště zaujaly perfektní výstavní květy p. Rýpara z Loučky, Slívy z Paskova a Dočkala z Trstěnic.

Velký ohlas měly naše mečiky u návštěvníků výstavy. Bylo nespočet dotazů o adresy pestitelů, návody na pěstování i případné hlízy mečičků. Avšak tato část služeb návštěvníkům byla plně nedoceněna a pro příště bude třeba se tímto úkolem zabývat. — Rovněž tak nebyly názvy u jednotlivých sort. Jen štítky na květech od jednotlivých dodavatelů, což dezorientovalo návštěvníky. Dále se projevil problém po kvalitativní stránce u květů dodaných jako spěššina přes ČSD. Tyto květy byly značně poškozeny a tím nezpůsobilé k aranžování a výstavě.

Potěšitelné je, že výstavnická organizace FLORA OLOMOUC nabídla ÚV ČZS pro rok 1987 celý pavilón a tak právě v roce třicátého výročí založení ČZS bude možno, v podstatně větším rozsahu zajišťovat naši účast a podíl na výstavě. Bude nás čekat pořádný kus jak organizátorské, tak i pěstitelské práce pro zajištění ještě většího úspěchu.

Můžeme tedy shrnout, že naše letošní účast na FLORE OLOMOUC v rámci ČZS byla vcelku úspěšná a důstojně navázala na úspěchy naší výstavy mečičků „BOHUMÍN 85“, která probíhala ve dnech 17. — 18. srpna. Iniciativa našich členů je tak mimořádná, že jsme schopni v současné době zajišťovat úspěšně dvě velmi významné výstavní akce. Díky všem, kteří se přičinili o tyto úspěchy.

Příprava půdy pro výsadbu velkokvětých kosatců

Karel Čermák

Jako se traduje mezi hudebníky, že basa tvrdí muziku, platí v přeneseném smyslu slova něco podobného o půdě mezi zahrádkáři.

Půda působí na rostliny jak fyzikálními, tak svými chemickými vlastnostmi. Na přírodních stanovištích jsou její vlastnosti jedním z rozhodujících činitelů pro osídlení rostlinstvem, které často samo napoví, o jaké druhy půdy a jejich podloží se jedná, či co obsahují, a to nejen z hledisek pěstitelských, ale i geologických.

Často slycháváme, že pro výsadbu většiny rostlin vyhovuje běžná zahradní zemina či půda „ve staré síle“. Ta vyhovuje i pro výsadbu velkokvětých kosatců. Takováto půda se v přírodě obvykle nenachází. Vzniká lidskou činností, tedy obděláváním, které je „podle půdních typů“ tu, nebo tam různé. Ideálu takové zeminy se přibližuje půda dobře propustná, drenovaná, nikoli však příliš lehká (písečná), která není schopna udržet živiny. Lehké půdy je třeba zlepšovat do hloubky asi 30 cm přidávkem zvětralého jílu, odkyselené rašeliny, nebo drobtovitého, úplně rozleženého kompostu. Těžké půdy jílovité zlehčujeme hrubším pískem, škvárou, nebo listovkou a spodek odvodňujeme. Méně náročná je příprava půd středního typu, takzvaná hlinitopísčítá.

Při přípravě záhonu pro velkokvěté kosatce hnojíme organickými hnojivými do zásoby s ohledem na to, že rostliny zůstávají na jednom místě tři i více roků. Asi 4 týdny před výsadbou zarýváme dobře rozležený kompost s přidávkem síranu draselného a superfosfátu. Povrchové dohnojování fosforečnými a draselnými hnojivými až po zakofnění účinkuje zpravidla opož-

děně a rostliny mohou začátkem prvního roku po výsadbě reagovat zhoršením zdravotního stavu. Správný obsah fosforu a drasla v půdě má totiž mimořádně příznivý vliv na zdravotní stav a vývoj kosatců, ale oba tyto prvky vnikají do prostoru kořenového systému, kosatců jen velmi pomalu.

Obsah stopových prvků v kompostu obvykle plně postačuje potřebě. Naopak dohnojování dusíkem mívá za následek nadměrný růst rostlin, ale přináší s sebou i nebezpečí nedostačitého vyžrání pletiv a z toho plynoucí následné možnosti vzniku hniloby krčků i oddenků.

Pokud se týká půdní reakce vyhovuje kosatcům rozmezí Ph 6 (mírně kyselá do Ph 7,5 (slabě alkalická). Regulujeme ji v lehkých půdách přidávkem mletého dolomitického vápence, v těžkých půdách přidávkem páleného vápna. Na přehnojení vápnem kosatce citlivě reagují zhoršením zdravotního stavu.

V dalších letech pěstování lze dohnojování a výživu rostlin provádět povrchově včasným zapravováním kombinovaných hnojiv a vylepšovat výživu listovou. O tom bude podrobněji pojednáno později v článku „o pěstování velkokvětých kosatců v době vegetace“.

Poznámka autora:

Rod IRIS je velmi široký. Obsahuje řadu kosatců extrémně suchomilných i vlhkomilných, pro které by výše uvedená metodika příprava půdy nepostačovala a nutno jim věnovat speciální péči.

Po úmrtí př. Karla Kecka bude rozprodána sbírka mečků. Obsahuje na 2000 odrůd (novinky i jednotlivě pěstované odrůdy již zapomenuté — mimořádně atraktivní pro šlechtitele). Rozprodej bude zajišťovat paní Dagmar Kecková, manželka zesnulého, za pomoci svých dcer.

Vlastimil Novák

Cesta dlouhá 560 km ● Květy, které po sedmi dnech zůstaly svěží v mrazírenském voze ● Dobrá parta a jak to bylo mezi přáteli ● První naše zahraniční výstava s 60 000 návštěvníky a bez vstupného ● Fronta dlouhá 600 metrů — tři hodiny před otevřením výstavy.

V 7 hodin ráno dne 22. srpna 1985 se vydává z Hradce Králové autobus s pěstiteli mečíků, doprovázený mrazírenským vozem, na dlouhou cestu přes 500 km do města Magdeburku v NDR. Unavené tváře po probdělé celé noci nic neubraly na náladě a spokojenosti, že to nejtěžší máme za sebou a každý z nás myslel na to, jaké bude přivítání v NDR a jak my uděláme vše pro to, aby se naše první výstava v zahraničí líbila a byla úspěšná.

Než výprava opustila Hradec Králové, předcházela této celé akci celoroční příprava, a to veškerá náročná. Město Hradec Králové je družebním městem Magdeburku a radou MěstNV byla schválena u příležitosti 40. výročí osvobození ČSSR Sovětskou armádou a 40. výročí osvobození německého lidu od fašismu, výstava budování krajského města s výsledky naší nové socialistické etapy. Fotodokumenty s panely musely být doplněny něčím, co by zvedlo estetičnost a podtrhlo vysokou úroveň této politickokulturní akce. Dlouholeté styky naší specializované organizace Glad'ris s MěstNV v Hradci Králové, úspěšné výstavy v krajském městě, daly plnou záruku a důvěru nám, pěstitelům mečíků. A my jsme nesměli zklamat.

Přípravný výbor odvedl ohromný kus práce, nic nemohlo být ponecháno náhodě, kolky, různá potvrzení, povolení výjezdu, technické prohlídky vozidel, vyjádření lékařskorostlinář-

ské služby, celní odbavení, celní přechod, ubytování, stravování, pohonné hmoty, keramické vázy, potřeby pro aranžování, fotografie, zeleň a dostatek kvalitních výstavních květů. Toto je jen malá část toho, co bylo nutné mít zajištěno. Hlavní byla též finanční stránka. Celkový rozpočet na tuto akci činil kolem 100 000 Kčs.

Začalo to sjížděním pěstitelů z Čech a Moravy podle časově přesného harmonogramu 21. srpna 1985 v 18.00 hodin. Květy byly připevňovány na dřevěné palety, tyto svazovány do bloků a vysokozdvíhým vozíkem rovnány do mrazírenského vozu. Přes 2000 výstavních květů bylo připraveno k transportu do 6 hodin ráno a s nimi 2000 květů na aranžmá, dodaných ze šlechtitelské stanice Křečkovice. Květy byly zchlazeny na 5 stupňů C.

Počasí nebylo zrovna přívětivé, ale cesta ubíhala v družné zábavě. Náš bílý mrazírenský vůz měl velkými červenými písmeny napsáno „Vezeme vám čerstvou zeleninu“. Během jízdy byl kontrolován stav květů a při jedné ze zastávek v NDR z rekreačního autobusu též z ČSSR si všimli, že otevíráme mrazírenský vůz a ozvaly se hlasy „vezou nanuky“. V okamžiku byl náš vůz obklopen spoustou lidí, kteří se řadili vzorově do fronty a žádali osvěžení. Jaké zklamání, místo nanuků jen květy.

Do Magdeburku jsme přijeli po 18. hodině a zde došlo k první zásadní

To není zápas o kbelík s mečičky, to je vysoké pracovní tempo při instalaci výstavy. Na snímku př. Marie Svobodová a František Rohlíček.

změně. Místo plánované výstavy na ostrově Elba tato akce byla přemístěna do historických prostor Radnice na Starém trhu (Alt Markt) v centru města. Plán, který byl zhotoven po informační návštěvě v červnu, nebyl k ničemu. Krásně renovovaná radnice měla daleko menší výstavní prostory než bylo původně plánováno. Zde se dalo umístit cca 1000 výstavních květů. Proto bylo rozhodnuto, že budou vystavovány ty nejkrásnější, bez kolekcí jednotlivých vystavovatelů, každý den s výměnou květů, kterých jsme měli dostatek. Není to zvykem v naší organizaci, ale za dané situace nebylo jiného řešení.

Po příjezdu byli jsme přivítáni zástupci města Magdeburku a ve velkém sále radnice jsme společně připlili na zdar akce. Aranžéři Karel Holoubek a Marcela Králová byli již na výstavišti o den dříve a tak hrubou stavbu připravili a my ostatní jsme se dali ihned do práce. Nošení keramických váz, materiálu, zeleně, oddě-

lování květů z palet, dávání do váz, lepení fotografií, aranžování, atd. Když zástupci města viděli, co je třeba připravit a udělat, chtěli posunout začátek vernisáže, a to o den později. To jsme si nemohli dovolit, už proto, že jsme byli v NDR, kde přesnost je jejich zvyklost. Odmítli jsme a zaručili se dokončením všech prací hodinu před vernisáží. Tak nám nastala druhá noc bez spánku a tížila nás odpovědnost. Víčka se nám zavírala, mnozí nevydrželi, někde pomohla studená voda, důležité bylo, splnili jsme, co jsme slíbili. Tímto náš kolektiv vysoce stoupl u funkcionářů města.

Výstavní prostor byl rozdělen panely, tmavě zeleně natřenými a na nich s obou stran byly nalepeny velké barevné fotografie. Mečičky byly umístěny na barevných čtvercích a obdélnících a ostatní prostor byl zaplněn vkusným aranžmá. Estetický vzhled byl velice pěkný a zajímavý.

Př. Miša Vávra a Václav Urban při kontrole správnosti popisek v anglickém názvosloví.

Vernisáž výstavy, v popředí př. Josef Koníř s nezbytným fotoaparátem.

Vernisáž byla slavnostní a okázalá za účasti představitelů obou měst. Před radnicí vyhrávala dechová hudba z Hradce Králové a na budově vlály vlajky ČSSR a NDR. My jsme narazili první ze čtyř sudů piva, abychom podtrhli celou akci. Pivo pili všichni, malí, velcí, staří mladí a př. Michal Vávra nestačil točit. Obdivovat krásu květin se sklencí dobrého piva byl pro návštěvníky dvojí požitek. Ústřední heslo „Květina je život — život, to je mír“ bylo vlastně vyjádření, co si my přejeme a za co je nutné bojovat. Na čestném místě byla napsána jména vystavovatelů: Poláček Dalibor, Mímránek Petr, Urban Václav, Novák Vlastimil, Tužil Josef, Vávra Michal, Šíp František, Matha Jiří, Rohlíček František, Žufan Antonín, Dočkal Karel, Bočkoví Milan a Anna, Koníř Josef, Koníček Jaroslav, Boček Ludvík, Mikyska Alois, Eder Miroslav, Malý František, Svoboda František, Dubánek Josef, Kordík Jiří a Hudeček Josef.

Slova uznání a chvály byla slyšet na každém kroku. V NDR nikdy nic podobného se neuskutečnilo a pro návštěvníky tak ohromný pěstitelský sortiment byl šokující.

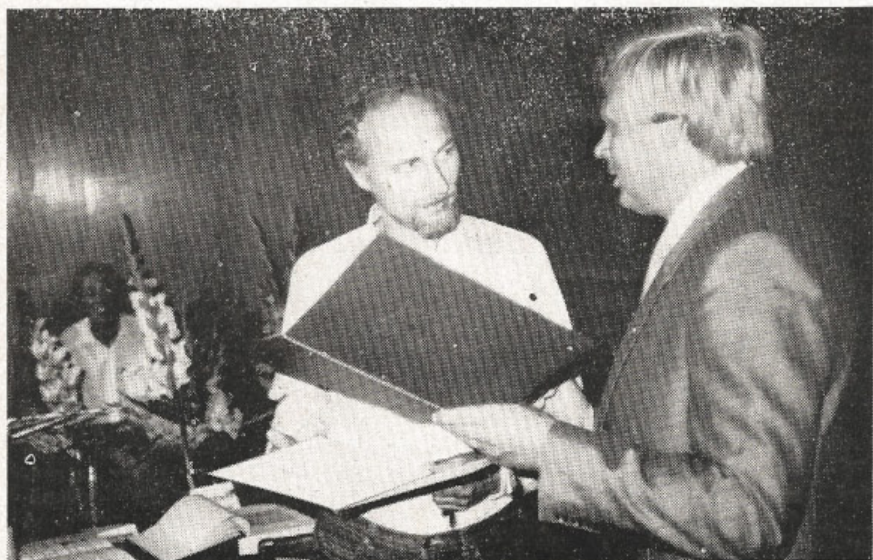
Jak bylo v plánu, 3 výpěstky našich šlechtitelů měly obdržet svá jména. Z 30 samostatně umístěných květů porota vybrala žlutý semenáč př. Poláčka — Magdeburg, červený př. Rýznara — Mír a krémově žlutý s kombinací hnědé př. Mikysky — Přátelství. Kdybychom hodnotili my, jistě by došlo k odlišnému výsledku, protože z hostitelské strany bylo kritériem pouze celkový vzhled a barva.

Občané Magdeburku milují květiny. Na každé ulici je několik stánků s řezanými květy, které jsou během dne několikrát doplňovány. Naše výstava, to byla slavnost květin, to byla přehlídka něžnosti a krásy a my jsme získali velkou popularitu. S přátelstvem jsme se setkávali po celé dny, pohostinnost a péče o nás byla nevidaná.

V 300 000. Magdeburku je zvykem každého čtvrt roku při slavnostním aktu za doprovodu zvonkohry na radnici, odměnit deset občanů, kteří něčím výjimečným prospěli městu. A mezi těmi nejlepšími jsme byli i my, zapsali se do knihy ctí, obdrželi ohromné kytice a zúčastnili se banketu. O to více nás to těšilo, že pouze

Vedoucí odboru životního prostředí Lothar Jahn s vedoucím vystavovatelů p.ř. Vlastimilem Novákem při vzájemných komplimentech

Př. ing. Dalibor Poláček přejímá z ruky tajemníka Magdeburku Dietricha Hesskeho pamětní list za vyhodnocení semenářů Magdeburk

6 cizinců před námi bylo takto poctěno uznáním nejvyšších představitelů města.

V době výstavy byly na radnici uzavírány sňatky. Každý svatební pár po obřadu přišel se podívat na krásu našich květů, Jaké bylo překvapení, když svatebčané dostali kytici mečíků od našich pěstitelů a mnohdy nevěsta i polibek. Bylo to gesto velkého přátelství.

Teď něco o nás, pěstitelích. Náš přidělenec Siegfried Ernst se o nás svědomitě staral po celý den. Třikrát denně jsme autobusem odjížděli na jídlo, pokaždé do jiné restaurace, a bychom poznali Magdeburk a různé kuchyně. Ubytování jsme byli ve vysokoškolských kolejích. Každý den byl program, kterého jsme se kolektivně účastnili, mimo služeb na výstavišti.

Ve Stadthale na ostrově Elba, která pojme 3500 návštěvníků, byl uspořádán velký taneční večer. Konferenciér z Ein Kessel Bunes na začátku přivítal nás, pěstitelé v Magde-

burku, poděkoval za přivezenou krásu a celá hala nám tleskala. Byl to pocit, na který se nezapomíná. Pohoštění bylo královské a jako všechno po celý pobyt v Magdeburku zdarma. Irenka Poláčková s Joskou Tužilou předvedli ukázkovou českou polku a po prvních krocích se stali sólisty. Všichni ostatní přestali tančit. A v půlnoci jsme si s dechovým orchestrem při oslavě kulatého výročí členky delegace s. Evy Vohralíkové zazpívali Tu naši písnička česká. Byla to chvíle, kdy vlhly oči.

Byli jsme pozváni do květinového kombinátu „Klein Wanzleben“, který je součástí velkého průmyslového kombinátu zemědělské výroby. Tento kombinát má vlastní výrobu hnojiv, strojů atd. Má celkem 35 000 hektarů zemědělské půdy. Po cestě jsme viděli chov srn, daňků a muflonů v ohradách k jatečnému zpracování.

V květinovém kombinátě nás přivítal vedoucí produkce Wolfgang Baudis. Nejprve několik čísel. 35 pracovníků pečuje o 15 hektarů tulipánů,

Součástí svatebních obřadů byl i př. Josef Hudeček. Kytice mečíků a blahopřání byla naše milá pozornost.

Za dobrou práci u džbáunku dobrého piva př. Hudeček, Mimránek st., Šíp, Koniček a Mačů.

35 hektarů mečíků a 10 hektarů mečíkových brutů. Přestují jen 6—8 druhů, a to ty, které mají předpoklady pro velkovýrobní technologii. 35 hektarů dává výnos asi 11 miliónů květů. Sklizeň se provádí strojově jako všechny ostatní práce. Při sadbě cisterna provádí postřik tekutým mořídlem. V roce 1960 měli jeden stroj z Holandska, nyní mají vlastní stroje (jejich vývoj). Denně se sklízí až 1,5 hektaru (pro zajímavost 1 hektar je 26 km dlouhá řada). Sklizeň hlíz z brutů má své technologické termíny, nejprve se suší při teplotě 35 stupňů, pak se sníží teplota na 15 stupňů a v konečné fázi na 3 stupně. Mečíky se nikdy nesážejí na stejné místo, v rámci kombinátu je jim poskytována půda podle potřeby a domluvy. Do roku 1983 měl kombinát státní dotace, dnes už je rentabilní. Za mečíky je roční tržba 3,6 miliónů marek, za tulipány 6,2 miliónu (7 miliónů k řezu). Ve sklenících na ploše 3600 m² se produkuje 600—700 tisíc tulipánů k MDŽ.

Tolik čísla. Bylo to ohromující, kolem mečíkových polí jsme jezdili autobusem, nedohledné lány. Čistá pole bez plevelu a velmi dobrý zdravotní stav. Jedna zajímavost, sklízí se hlízy jen z brutů pro novou vý-

sadbu, kvetoucí mečíky na prodej se vyorávají s hlízami, květy se váží do otepi a na posklizňové lince, řezače, se hlízy odřezávají a likvidují. Nám to připadalo barbarské. V průmyslové výrobě to asi nejde, je nutno zachovat velmi dobrý zdravotní stav.

Navštívili jsme i skleníky, kde byla další užítkovost rajská jablílčka a papriky. Bylo to velice zajímavé a poučné. O všem dalším jsme hovořili v klubovně kombinátu při černé kávě a hradeckém pivu.

Pak tu byla návštěva zahrádkářské kolonie. I zde jsme byli srdečně přivítáni a milí hostitelé se o nás starali a chlubili se svými výsledky. Odnesli jsme si hodně dobrých rad, ale i my jsme s nimi nešetřili.

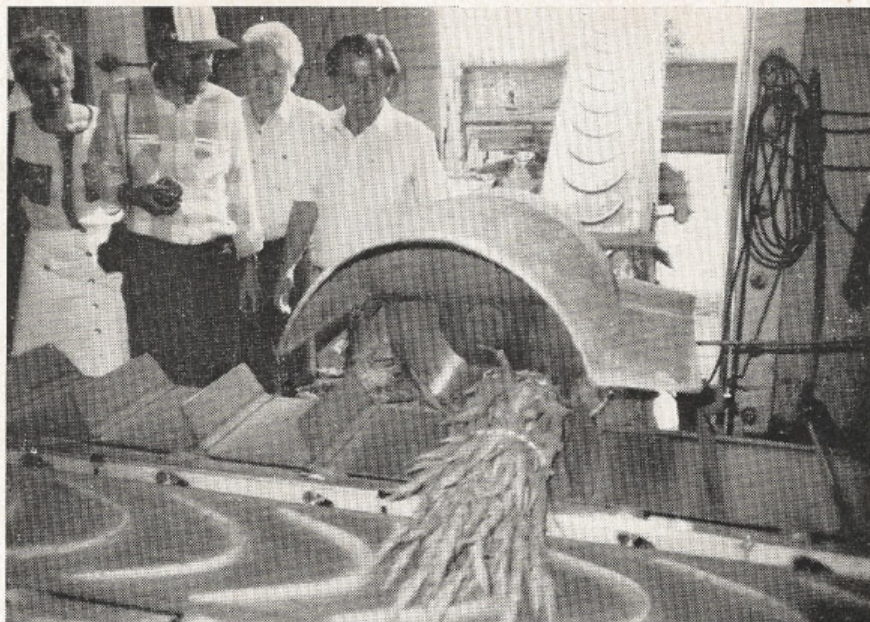
Náš program nebyly jen oficiální návštěvy a zájezdy, ale každý z nás měl možnost si prohlédnout město, navštívit obchodní centrum, posedět v kavárničce neb cukrárně. Střed města Magdeburku je postaven nový a je výstavný. V lednu roku 1945 spojenecké letectvo během 20 minut, při čtyřech vlnách náletů, zničilo zcela historický střed města, ze 14 katedrál a chrámů zůstaly pouze tři a o život přišlo 45 000 lidí. V poškozené katedrále u radnice jsou umístěny

Vedoucí produkce Wolfgang Baudis v odborné debatě s př. manželi Poláčkovi, Mikyskou a tlumočnickem Mimránkem st.

Tak vypadá velkovýroba, mečiky kam oko dohlédne

Pro účastníky zájezdu posklizňová linka a řezačka byly otřesným dojmem

fotodokumenty této otřesné události. Každý návštěvník si musí položit otázku „válku nebo mír“. Jistě to druhé, chceme žít, vždyť v poslání člověka na této zemi je docela něco jiného než utrpení a smrt.

Čas mezi přáteli rychle ubíhal a všechno to pěkné muselo skončit. Neradi jsme se loučili s Magdeburkem, nerado se s námi loučilo 60 000 návštěvníků, kteří zhlédli výstavu. Při nedělní večeři v bulharské restauraci Varna delegace Magdeburku vedená tajemníkem Dietrichem Hesskem a vedoucím odboru životního prostředí Lotharem Jahnem, poděkovala nám všem, kteří jsme velkým dílem přispěli k družbě obou měst. Květy se staly symbolem přátelství, květy otevřely cestu porozumění člověka k člověku bez ohledu na řeč i na zem, ve které žije. Snad nejvíce potěší slova tajemníka města Magdeburku: „Byli jste vzorný, pracovitý a společenský kolektiv, který reprezentoval krajské

město Hradec Králové, kolektiv, který našel mnohatisícové přátelství.“

Když mě při loučení políbil na obě tváře, byl to důkaz vysokého ocenění naší práce a výsledku celé této politickospolečenské akce. Stisky rukou a slova loučení: Es war wunderbar, wir danken vielmals, auf baldiges Wiedersehen.

Na závěr bych rád poděkoval všem politickým i státním orgánům města Hradce Králové, Technickým službám, které byly naším garantem a vám všem pěstitelům za všechnu tu dřinu, a to krásné, které z nás udělalo velmi dobrou partu, která bude mít hodně pěkných vzpomínek na naši první zahraniční výstavu. Po tomto úspěchu jistě to nebude poslední.

Foto: Vlastimil Novák ml. a František Svoboda